

Regionstaben
Johan Palm
johan.palm@regionjh.se

Regionstyrelsen
RS/120/2025
2025-11-21

Analys och åtgärder för att långsiktigt stärka hälso- och sjukvårdsnämndens ekonomi

Ärendebeskrivning

Vid regionstyrelsens sammanträde 30 september 2025, §147, konstaterades att sedan maj har hälso- och sjukvårdsnämnden beslutat om fler åtgärder för en ekonomi i balans, men sammantaget visar delårsrapporten att åtgärderna inte gett den effekt som behövs för att komma till rätta med Region Jämtland Härjedalens underskott. Vidare noterades att styrelsen ser positivt på de ytterligare åtgärder nämnden har föreslagit. Regionstyrelsen kommer därför fortsätta att följa hälso- och sjukvårdsnämndens arbete med åtgärder.

Regionstyrelsen beslutade i samma ärende, att föreslå regionfullmäktige att hälso- och sjukvårdsnämnden ska få i uppdrag att vid nämndens sammanträde 20 november 2025 presentera en analys med möjliga ytterligare åtgärder för att stärka den långsiktiga ekonomin, inklusive förslag som kan ge effekt från och med 2026, samt att analysen ska återredovisas på regionfullmäktiges möte den 25 november.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har tagit fram ett ärende varav några förslag till beslut har hänskjutits till regionstyrelsen för vidare hantering.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslog regionstyrelsen på sitt möte den 20 november 2025 inom ramen för hälsovalet att:

1. Under perioden 2025-12-01 till och med 2026-12-31 tillfälligt pausa Hälsovalets krav om att övervägande andelen av tjänstgörande sjuksköterskor ska vara utbildade distriktssköterskor.
2. Under perioden 2025-12-01 till och med 2026-12-31 tillfälligt pausa Hälsovalets krav om att riktade hälsosamtal ska erbjudas till alla listade i beslutad målgrupp (40, 50, 60 och 70 år).
3. Att från och med 2026-01-01 säkerställa full kostnadstäckning för hälsovalsleverantörer som deltar i hälso- och sjukvårdsgemensamt utvecklingsarbete avseende nationella och sjukvårdsregionala uppdrag och utredningar, samt samverkansavtal med andra vårdgivare.

Punkt 1 och 2 kräver riskanalys och bearbetning för att ändra eventuella krav på ett säkert sätt. Den kostnadsmässiga effekten med båda punkterna ses som liten och skulle även kunna skapa ett större underskott kopplat till mindre ersättning. Om kravet på riktade hälsosamtal tas bort utgår ingen ersättning och med samma personalstat skulle det bli en fördyring för hälsocentralerna. Andra regioner har dessutom sett att vårdkostnaderna på sikt sjunkit av att utföra riktade hälsosamtal. Punkt 3 finns redan reglerat i avtalet och ersätts löpande. Utifrån ovan föreslås att ta in dessa förslag i hanteringen av Förfrågningsunderlag för Hälsoval 2027 som pågår nu.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslog vidare att regionstyrelsen skulle värdera om det finns anledning att fatta beslut som renderar ökade skatteintäkter. Som en direkt åtgärd

skulle regionstyrelsen kunna föreslå regionfullmäktige besluta om att höja skatten. Vidare pågår ett ständigt påverkansarbete både när det gäller den statliga bidragen samt skatteutjämningsystemet. Slutligen har regionen det regionala utvecklingsuppdraget som jobbar med många områden som på positivt sätt kan öka regionens skatteintäkter. Då det gäller höjning av skatten är det inte aktuellt inför 2026 då det kräver avstämning med många aktörer och dessutom krävs en övergripande politisk överenskommelse i frågan.

Förvaltningen konstaterar slutligen att dessa åtgärder samt beslut i nämnden inte räcker för att nå en ekonomi i balans.

Regiondirektörens förslag

1. Förslagen inom ramen för hälsovalet hanteras i ordinarie process med revidering av förfrågningsunderlag för Hälsoval inför 2027.
2. Åtgärder för att öka skatteintäkterna tas med i det fortsatta politiska arbetet.

I tjänsten

Sara Lewerentz
Regiondirektör

Johan Palm
T.f. Direktör för Ledningsstöd och service

Utdrag till

Hälso- och sjukvårdsdirektör
Ekonomidirektör
Chef för hälso- och sjukvårdspolitiska avdelningen
Chef Beställarenheten